

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerp bestemmingsplan Muntendam schriftelijk dan wel in digitale vorm gezonden naar diverse overheden en instanties.

De volgende instanties hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren op het voorontwerp bestemmingsplan:

1. Provincie Groningen
2. Waterschap Hunze en Aa's
3. Gasunie
4. TenneT
5. NAM
6. Steunpunt Externe Veiligheid
7. LTO Noord b.v.
8. Stichting Landschap Oldambt
9. Brandweer, Regio Groningen
10. Gemeente Veendam
11. Gemeente Pekela

De ingekomen reacties zijn hieronder samengevat en voorzien van een beantwoording en de mogelijke aanpassingen van het bestemmingsplan.

1. Provincie Groningen

Bouwen buiten het agrarisch bouwvlak

Artikel 4.19a, lid 5 van de omgevingsverordening (hierna: verordening) schrijft voor dat een bestemmingsplan niet voorziet in de mogelijkheid tot oprichting van nieuwe agrarische bedrijfsbebouwing en bouwwerken buiten de aangewezen agrarische bouwpercelen.

- Mestopslag en overige andere bouwwerken (kuilvoerplaten en sleufsilos)

Binnen de bestemming "Agrarisch" (artikel 3) van het bestemmingsplan worden overige bouwwerken buiten het bouwvlak toegestaan, waaronder faciliteiten voor mestopslag. Dit is in strijd met artikel 4.19a van de verordening. Verzocht wordt het bestemmingsplan op dit onderdeel aan te passen.

In de herziening van de verordening is het, in de vorm van door Gedeputeerde Staten vast te stellen nadere regels, mogelijk gemaakt om – onder voorwaarden – mestopslag buiten agrarische bouwpercelen toe te staan. Zolang er geen nadere regels door Gedeputeerde Staten zijn vastgesteld en in werking zijn getreden, is het toestaan van faciliteiten voor mestopslag in strijd met de omgevingsverordening.

Reactie

Op basis van de herziene verordening dienen met de provincie nadere regels te worden vastgesteld. Een voorwaarde voor het vaststellen van dergelijke nadere regels is dat gemeenten (eenmalig) met de provincie een bestuursovereenkomst afsluiten. In deze bestuursovereenkomst worden afspraken gemaakt over ondermeer de wijze waarop deze ontwikkelingen – in de vorm van bevoegdheden- in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt en het raadplegen van de Stichting Libau ter bevordering van een zorgvuldige inpassing.

Vooruitlopend op de bestuursovereenkomst kiest de gemeente er voor om de mogelijkheid om mestopslag op veldkavels in het bestemmingsplan te regelen en de regeling uit het voorontwerp te handhaven. De gemeente is van mening dat door de opgenomen randvoorwaarden een zorgvuldige afweging kan plaatsvinden. In de voorwaarden is namelijk geregeld dat mestopslag op veldkavels alleen is toegestaan indien noodzakelijk en dat de landschappelijke inpassing gewaarborgd is. De **planregels** (artikel 3.3.11 en 3.5.2) blijven gehandhaafd. Tevens is het wenselijk om mestopslag, evenals kuilvoerplaten en sleufsilos –

na afwijking- buiten het bouwvlak mogelijk te maken, zolang dit zich beperkt tot 25 meter uit de bouwvlakgrens. De **planregel** van artikel 3.3.10 wordt aangepast. Wel wordt aan die planregels een voorwaarde toegevoegd voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

Natuur en Landschap

Landschap algemeen

Op grond van artikel 4.5, sub c van de verordening dient de toelichting inzicht te bieden in de bestaande landschappelijke waarden. Om naast de landschapswaardenkaart (kaart 6a) uit de verordening eigen lokale afwegingen te maken ten aanzien van de te beschermen landschappelijke waarden binnen het gemeentelijke grondgebied adviseert de provincie om gebruik te maken van de actuele provinciale Landschapskaart.

Reactie

De Landschapskaart wordt geraadpleegd en eventuele relevante informatie wordt in de **toelichting** opgenomen.

Landschappelijke waarden

• Aardkundige waarden

In paragraaf 3.3 wordt aangegeven dat er in het buitengebied zandopduikingen aanwezig zijn. Ter bescherming van het reliëf is een dubbelbestemming “Waarde reliëf” opgenomen. Werkzaamheden die leiden tot een verandering in de hoogte van de zandopduiking worden tot een strijdig gebruik gerekend. Via een omgevingsvergunning kan wel medewerking verleend worden aan het ontgronden, diepploegen en het aanbrengen van beplanting. Met deze bepaling kan ingestemd worden wanneer het aanwezige reliëf in tact blijft. Verzocht wordt om een voorwaarde ter behoud van het reliëf te stellen aan de afwijkingmogelijkheid in de regels van het bestemmingsplan.

Binnen het plangebied liggen meer aardkundige waarden. Ten zuidoosten van het Botjeszandgat zijn glaciële en dekzandruggen aanwezig die niet op de landschapswaardenkaart (kaart 6a) staan, maar wel van lokaal belang zijn. Uit de toelichting blijkt niet welke afweging is gemaakt om in het bestemmingsplan hier geen aandacht aan te besteden. Dit geldt ook voor de dekzandruggen van Sappemeer en Meeden. Geadviseerd wordt om in de toelichting hier nader op in te gaan.

Reactie

In de **planregel** van de dubbelbestemming “Waarde reliëf” wordt een voorwaarde toegevoegd dat bij een omgevingsvergunning voor het ontgronden, diepploegen en het aanbrengen van beplanting het aanwezige reliëf in tact dient te blijven. In de **toelichting** wordt aandacht geschonken aan de dekzandruggen van Sappemeer (die zich ook deels binnen het plangebied uitstrekt) en Meeden.

• Oude dijken

In paragraaf 3.3 wordt de Veendijk genoemd als cultuurhistorisch element. In de toelichting wordt een afweging voor de bescherming van de Boven- en Benedenveenslootdijk en een gedeelte van de Westelijke Dollardboezemdijk gemist. Verzocht wordt om in de toelichting hier nader op in te gaan.

Reactie

In de **toelichting** wordt nader aandacht besteed aan de door de provincie aangehaalde dijken. Overigens ligt de Westelijke Dollardboezemdijk voor het grootste deel buiten het plangebied, te weten in de gemeente Oldambt.

Op de **verbeelding** wordt voor de Boven- en Benedenveenslootdijk een planologische bescherming opgenomen. Een planologische bescherming wordt eveneens op de **verbeelding** opgenomen voor de aardkundige waarden ten zuidoosten van Botjeszandgat en de dekzandruggen van Sappemeer en Meeden.

• Kanalen en wijken

De aanwezige kanalen en wijken in het zuidwestelijk deel van het plangebied zijn binnen de agrarische bestemming beschermd met de dubbelbestemming ‘Waarde Landschap verkaveling’. In het noordwesten van het buurtschap Spitsbergen liggen ook enkele wijken. Verzocht wordt om deze ook door middel van de dubbelbestemming “Waarde Landschap verkaveling” te beschermen.

Reactie

Op de **verbeelding** worden de bewuste wijken met de dubbelbestemming “Waarde Landschap verkaveling” beschermd.

Bijlage 1

1. Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven

Artikel 4.26 van de verordening bepaalt dat een bestemmingsplan regels stelt voor het toelaten van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. Deze regels betreffen onder andere:

- a. de beperking van de toelaatbaarheid van de nieuwe nevenactiviteit tot het agrarisch bouwperceel;
- e. de beperking van de toelaatbaarheid van nieuwe detailhandel tot het aanbieden en verkopen van hoofdzakelijk ambachtelijke, agrarische en/of aan de agrarische sector gelieerde producten op een inpandigte vloeroppervlakte van maximaal 120 m².

-Detailhandel

Op grond van artikel 3, lid 4, sub b (bestemming Agrarisch) van de regels is detailhandel mogelijk tot een maximaal vloeroppervlak van 60 m². Het type producten dat verkocht mag worden is hierbij niet beperkt. De verordening schrijft dit wel voor. Op dit onderdeel is het bestemmingsplan in strijd met de verordening. Verzocht wordt het plan op dit onderdeel aan te passen.

Reactie

De bewuste **planregel**, dan wel bijlage 3 waarnaar de planregel verwijst, wordt aangepast door het type producten nader te specificeren.

-Klein kamperen

Op grond van artikel 3, lid 5, onder 4, sub a (bestemming Agrarisch) van de regels van het bestemmingsplan wordt kleinschalig kamperen toegestaan als ondergeschikte tweede tak bij een agrarisch bedrijf binnen en/of direct aansluitend op een bouwperceel, dan wel op gronden aansluitend aan bestemmingsvlakken waarbinnen het wonen is toegestaan, waarbij een deel van het kampeerterrein gelegen kan zijn binnen die bestemmingsvlakken.

De verordening schrijft voor dat de toelaatbaarheid van nieuwe nevenactiviteiten beperkt zijn tot het agrarisch bouwperceel. Het realiseren van kleinschalig kamperen aansluitend aan het bouwperceel of het bestemmingsvlak is dan ook strijdig met de omgevingsverordening. Verzocht wordt het plan op dit onderdeel aan te passen.

Reactie

De bewuste **planregel** wordt aangepast, door het kleinschalig kamperen niet buiten het agrarische bouwperceel en buiten bestemmingsvlakken toe te staan.

Overigens wordt bij de bestemming “Bos” in de planregel de voorwaarde toegevoegd dat het kleinschalig kamperen niet mag leiden tot een significante aantasting van de natuurwaarden of van het areaal bos- of natuurgebied.

2. Uitbreidingsmogelijkheid niet agrarische bedrijven in het buitengebied

Artikel 4.27, lid 7 van de verordening bepaalt dat een bestemmingsplan regels stelt ten aanzien van de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande niet-agrarische bedrijven in het buitengebied. Deze regels betreffen in elk geval:

- a. de beperking van de uitbreidingsmogelijkheden tot een eenmalige uitbreiding van de totale vloeroppervlakte van de bestaande bedrijfsbebouwing tot een percentage dat de 20% niet mag overstijgen;
- b. de voorwaarde dat de uitbreiding niet leidt tot onevenredige aantasting van landschap, natuur en milieu en tot verkeersoverlast.

Voor niet-agrarische bedrijven in het buitengebied is in de regels bij recht bepaald dat “de gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen per bestemmingsvlak niet meer zal bedragen dan

110% of 120% van de bestaande gezamenlijke oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en overkappingen". De bepaling is niet eenduidig geformuleerd. Hierdoor is niet geborgd dat de uitbreiding van niet-agrarische bedrijven in het buitengebied beperkt is tot 20% van het totaal bestaande vloeroppervlak.

Bij omgevingsvergunning is het op grond van een bepaling in artikel 18 (bestemming Gemengd – 1) mogelijk om de gezamenlijke oppervlakte van bedrijfsgebouwen en overkappingen te vergroten tot maximaal 50% van de oppervlakte van het bestemmingsvlak. Uit het plan blijkt niet dat met deze bepaling de maximaal toegestane uitbreiding van 20% van het totaal bestaande vloeroppervlak geborgd is.

Daarnaast is aan een uitbreiding van een niet agrarische bedrijf niet de voorwaarde gesteld die voorschrijft dat een uitbreiding niet leidt tot onevenredige aantasting van landschap, natuur en milieu en tot verkeersoverlast.

Het bestemmingsplan is op bovenstaande punten in strijd met de verordening. Verzocht wordt het bestemmingsplan daarop aan te passen.

Reactie

Bij niet-agrarische bedrijven wordt de **planregel** zodanig aangepast dat de maximaal toegestane uitbreiding van 20% gewaarborgd is.

Wat de bestemming Gemengd-1 betreft wordt opgemerkt dat het desbetreffende perceel geen deel uitmaakt van het door de provincie aangewezen buitengebied. Hierop is artikel 4.27 lid 7 van de verordening niet van toepassing. Er is dan ook geen aanleiding de planregels hierop aan te passen.

Aan de uitbreiding van een niet-agrarisch bedrijf wordt niet de voorwaarde gesteld dat die uitbreiding niet leidt tot een onevenredige aantasting van landschap, natuur en milieu en tot verkeersoverlast. De uitbreidingsruimte is in de regels namelijk al bij recht toegekend, waardoor er geen nadere voorwaarden kunnen worden gesteld.

3. Externe veiligheid

-Provinciaal Basisnet Groningen

Artikel 4.17a, lid 3 van de verordening bepaalt dat een bestemmingsplan niet voorziet in de bouw van nieuwe objecten of het gebruik van bestaande objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen binnen een zone van 30 meter van transportroutes (bijv. wegen en spoor) van gevaarlijke stoffen. Binnen het plangebied zijn dergelijke routes aanwezig. Het mogelijk maken van een bedrijf- en/of beroep aan huis in de vorm van dagbesteding, een kinderdagverblijf etc. mogen op grond van de verordening niet binnen de zone van 30 meter aan weerszijden van de wegrand of spoorlijn mogelijk gemaakt worden. Gevraagd wordt om na te gaan of er in het plangebied percelen binnen deze zone liggen. Wanneer dit het geval is dient u voor deze percelen dergelijke functies, waar minder zelfredzame personen langdurig aanwezig zijn, uit te sluiten.

Reactie

Binnen zones van 30 meter van zowel de wegrand van de N33 als de A7, alsmede van de spoorlijnen in het plangebied zijn geen percelen aanwezig. Desondanks worden langs transportroutes van gevaarlijke stoffen een veiligheidszone van 30 meter op de **verbeelding** aangebracht..

-Groepsrisicoverantwoording

Geconstateerd is dat er een goede inventarisatie is uitgevoerd van alle relevante aspecten. Hierbij is het alleen blijven steken. Gevraagd wordt om een groepsrisicoverantwoording uit te voeren en het resultaat hiervan, samen met het advies van de regionale brandweer, te verwerken in de toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan.

Reactie

Er wordt een groepsrisicoverantwoording uitgevoerd en de resultaten worden in de **toelichting** opgenomen. Hierbij wordt ook het advies van de brandweer betrokken.

4. Reclamemasten

Artikel 4.14 van de verordening bepaald dat een bestemmingsplan niet voorziet in de mogelijkheid tot het oprichten van reclamemasten hoger dan zes meter. Bij zowel artikel 6 (Bedrijf – Afvalstoffenterrein) als artikel 8 (Bedrijf – Baggerspeciedepot) is de bouw van overige bouwwerken toegestaan tot meer dan 6 m. Hierdoor is een reclamemast tot boven 6 meter mogelijk. Het plan is op dit punt in strijd met de verordening. Verzocht wordt het plan op dit onderdeel aan te passen.

Reactie

De bewuste **planregels** worden aangepast, zodanig dat dit niet geldt voor reclamemasten.

5. Afwijken van gegeven maten, afmetingen en percentages

De algemene afwijkingsregels (artikel 48) van het bestemmingsplan maken het mogelijk bij omgevingsvergunning af te wijken van de gegeven maten, afmetingen en percentage met een maximum van 10%. In de verordening zijn verschillende maximale maten en percentages gegeven voor uiteenlopende functies, waaronder windturbines, antennemasten, niet-agrarische bedrijven in het buitengebied etc. Het afwijken van deze maten en percentages is op grond van de verordening niet toegestaan. De afwijkingsbepaling uit het bestemmingsplan is op deze onderdelen dan ook in strijd met de verordening. Verzocht wordt het plan aan te passen.

Reactie

De bewuste **planregels** worden aangepast.

6. Gebouwen t.b.v. kampeerreinen

In de algemene afwijkingsregels (artikel 48) is bepaald dat gebouwen ten behoeve van kampeerreinen gebouwd mogen worden. Hieraan zijn vervolgens een aantal voorwaarden verbonden. Artikel 4.27, lid 1 van de verordening bepaalt het oprichten van bebouwing ten behoeve van kampeerreinen is dan ook niet toegestaan **buiten** het bestemmingsvlak. Deze voorwaarde is niet gesteld aan de afwijkingsbevoegdheid. Op dit punt is het bestemmingsplan in strijd met de omgevingsverordening. Verzocht wordt het plan op dit onderdeel aan te passen.

Reactie

De bewuste **planregel** wordt met de voorwaarde, dat de bebouwing binnen het bestemmingsvlak moet worden opgericht, aangevuld.

7. Vergroten agrarische bouwvlakken

In een ambtelijk overleg is door de gemeente aangegeven dat er circa 10 agrarische bedrijven het bouwvlak hebben vergroot. Dit is in samenspraak met de gemeente door toepassing van de keukentafelgesprekken methode planologisch en landschappelijk mogelijk gemaakt. In de toelichting bij het bestemmingsplan is dit niet nader onderbouwd. Verzocht wordt in de toelichting bij het bestemmingsplan hier nader op in te gaan.

Reactie

In de **toelichting** wordt nader ingegaan op de gevoerde keukentafelgesprekken en de uitkomsten daarvan. Specifieke informatie wordt in de bijlagen opgenomen.

8. Wijzigingsbevoegdheid naar wonen

In de planregels is onder verschillende bestemmingen onder “Wijzigingen ten behoeve van functieverandering” bepaald dat burgemeester en wethouders verschillende bestemmingen kunnen wijzigen naar onder andere “Wonen” en “Wonen – Voormalig Boerderijpand”. Hierbij dient als voorwaarden dat de woonfunctie ondergebracht wordt in de voormalige bedrijfswoning of het voormalige boerderijpand.

De verordening bepaalt dat een bestemmingsplan regels stelt over het hergebruik van bestaande vrijkomende gebouwen en reeds vrijgekomen gebouwen, waarbij de functie wonen wordt beperkt tot het hoofdgebouw. Met de bepaling uit het bestemmingsplan, waarbij de woonfunctie ondergebracht dient te worden in het voormalige boerderijpand, is niet geborgd dat de woonfunctie beperkt blijft tot het hoofdgebouw. Een woning in bijvoorbeeld een voormalige schuur is met deze bepaling ook mogelijk. Op

dit onderdeel is het bestemmingsplan in strijd met de verordening. Verzocht wordt het plan op dit onderdeel aan te passen.

Reactie

De **planregels** worden aangepast met een bepaling dat de woonfunctie beperkt dient te blijven tot het hoofdgebouw.

2. Waterschap Hunze en Aa's

-ontwikkelingsruimte voor bestaande agrarische ondernemers

Het waterschap wil graag betrokken worden bij uitbreidingsplannen van bestaande agrarische ondernemers in het buitengebied voor het geven van een wateradvies. Verder zijn in de Keur van het waterschap regels opgenomen met betrekking tot het uitbreiden van het verhard oppervlak.

Reactie

Bij dergelijke ontwikkelingen worden de plannen van de desbetreffende agrariërs voor een wateradvies voorgelegd aan het waterschap.

-stikstofinstallatie Tussenklappenpolder

Het waterschap wijst er op dat zij destijds bij het rijksinpassingsplan een negatief wateradvies hebben afgegeven. De opmerkingen die destijds zijn gemaakt, zijn nog steeds van toepassing.

Reactie

Van deze opmerking wordt kennisgenomen. Overigens is het bestemmingsplan Buitengebied voor de stikstofinstallatie conserverend van aard.

-noodbergingsgebieden

In de toelichting is een aantal gebieden genoemd, die als noodbergingsgebieden zijn aangewezen. Daarbij is een onjuiste verwijzing gemaakt.

Reactie

In de toelichting wordt deze omissie hersteld.

-persleidingen in het plangebied

Op de verbeelding mist een aantal persleidingen van het waterschap. Daarnaast ligt aan weerszijden van die leidingen een beschermingszone van 5 meter. Voor werkzaamheden binnen die zone dient overleg te worden gevoerd met het waterschap.

Reactie

Op de **verbeelding** worden de ontbrekende persleidingen alsnog opgenomen. De **regels** worden aangepast in die zin dat bij werkzaamheden binnen de beschermingszone overleg moet worden gevoerd met de leidingbeheerder. De persleiding wordt onder een afzonderlijke bestemming gebracht.

3. Gasunie

Verbeelding

-ontbrekende leidingen

Op de verbeelding is de ligging van vijf leidingen niet of niet juist weergegeven. Daarnaast is de verlegging van een leiding bij Zuidbroek niet op de verbeelding verwerkt. Tenslotte is een vijftal afsluiterschema's niet bestemd. Verzocht wordt de verbeelding aan te passen.

Reactie

De **verbeelding** wordt op deze punten aangepast.

-afsluiterschema

Binnen de dubbelbestemming “Leiding – Gas” liggen vijf afsluiterschema’s. Deze voorziening is beveiligd met een hekwerk. De locatie is daarom niet meer voor derden toegankelijk en de gronden kunnen niet anders worden gebruikt dan voor het afsluiterschema. Daarom kan de locatie niet voorzien worden van een dubbelbestemming. Verzocht wordt de enkelbestemming “Leiding – Gas” aan de locaties toe te kennen.

Reactie

Op de **verbeelding** wordt voor de afsluiterschema een de bestemming “Bedrijf – Nutsvoorziening” met in de bestemmingsomschrijving afsluiterschema’s opgenomen. De reden is dat al een dubbelbestemming “Leiding – Gas” in de regels van kracht is.

Planregels

Verzocht wordt de planregels op een aantal punten aan te passen. Het gaat hierbij om:

- regels “Leiding – gas” op te nemen voor de afsluiterschema’s;
- opnemen van “belemmeringenstrook” in plaats van “strook” in artikel 34.1;
- in artikel 34 een voorrangsbepaling op te nemen door het woord “onevenredig” te schrappen;
- de hoogte voor erf- en terreinafscheidingen naar 3 meter te brengen in plaats van 2,5 m;
- het aanvullen c.q. aanpassen van werken en werkzaamheden aan een omgevingsvergunning voor activiteiten binnen een belemmeringenstrook;

Reactie

De gevraagde aanpassingen worden in de **regels** doorgevoerd. Wel wordt in plaats van de gevraagde bestemming “Leiding – gas” de bestemming “Bedrijf – Nutsvoorziening” wordt opgenomen.

Toelichting

De 5.8 “Externe veiligheid” is nog niet volledig. Zo wordt een aantal stellingen weergegeven waarop nog een antwoord moet worden gegeven.

Reactie

De bewuste paragraaf in de **toelichting** wordt aangevuld.

4. TenneT

Verbeelding

-breedte belemmeringenstrook bovengrondse hoogspanningsverbindingen

Binnen de grenzen van het plangebied bevinden zich diverse bovengrondse hoogspanningsverbindingen. De breedtes van deze stroken zijn niet correct op de verbeelding weergegeven. Verzocht wordt de breedte van de belemmeringenstroken aan te passen.

Reactie

Op de **verbeelding** wordt de breedte van de belemmeringenstroken aangepast conform de door TenneT aangeleverde gegevens .

-ontbrekende ondergrondse hoogspanningsverbindingen

In het plan is geen rekening gehouden met een drietal ondergrondse hoogspanningsverbindingen met de bijbehorende belemmerde strook.

Reactie

De leidingen met de daarbij behorende stroken worden op de **verbeelding** weergegeven.

-bestemming hoogspanningsstation

TenneT verzoekt de bestemming van het hoogspanningsstation Menterwolde Spitsbergen te wijzigen van Gaslocatie 1 naar Bedrijf – Transformatie- en verdeelstation.

Reactie

Op de **verbeelding** wordt de bestemming gewijzigd.

Planregels

Verzocht wordt aan de bestemming Leiding – hoogspanningsverbinding (artikel 35) een omgevingsvergunningstelsel toe te voegen. Met het toevoegen van deze regels wordt beter gewaarborgd dat het hoogspanningsnet voldoende wordt beschermd tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op een betrouwbare levering van energie.

Verder wordt gevraagd om artikel 35 ook van toepassing te laten zijn op de ondergrondse verbindingen. In artikel 35.3.1. Gebouwen en andere bouwwerken staat het woord “gasleiding”. TenneT verzoekt dit te vervangen door “hoogspanningsverbindingen”.

Reactie

In de **planregels** wordt artikel 35 aangevuld en aangepast conform het door TenneT gevraagde.

Toelichting

Gevraagd wordt om een tekstuele aanpassing van paragraaf 6.36 Leiding – Hoogspanningsverbinding

In de “nota van uitgangspunten” wordt onder 8.10 Duurzame energie/alternatieve energiebronnen” gesproken over de plaatsing van kleinschalige windmolen tot 15 m. hoog. Verzocht wordt om dergelijke windmolens te vermijden in de buurt van hoogspanningsverbindingen.

Bij de uitvoering van werkzaamheden binnen de belemmeringsstroken is een toestemming van TenneT noodzakelijk. Om een indruk te krijgen van voorschriften/beperkingen wordt verwezen naar de toegezonden boekjes “Veiligheidsvoorschriften”.

Verzocht wordt TenneT op te nemen in de procedure van vooroverleg ex artikel 3.1.1.lid 1 Bro.

Reactie

In de **toelichting** wordt de tekstuele aanpassing doorgevoerd. Over de kleinschalige windmolen wordt vermeld dat de planregels de bouw van windmolens binnen de belemmeringsstroken niet is toegestaan. Kennis wordt genomen van de toegezonden veiligheidsvoorschriften. Tenslotte wordt TenneT opgenomen in de procedure van vooroverleg.

5. Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM).

Op de verbeelding mist bij de locatie Tussenklappen aan de Legeweg een bunker, te weten Tussenklappen bunker 1.

De NAM ziet graag een omwisseling van de bouwhoogtes voor andere bouwwerken voor de bestemmingen Gaslocatie 1 met Gaslocatie 3. Dit betekent dat bij Gaslocatie 1 een bouwhoogte van 65 m en bij Gaslocatie 3 een bouwhoogte van 40 m wordt toegestaan.

Op het aspect Externe veiligheid komt de NAM in een later stadium terug.

Reactie

Op de **verbeelding** wordt de bewuste bunker met een passende bestemming c.q. aanduiding toegevoegd.

In de **regels** worden de bouwhoogtes voor andere bouwwerken voor de bestemming Gaslocatie 1 en 3 gewijzigd. Het standpunt over het aspect Externe veiligheid wordt afgewacht.

6. Steunpunt Externe Veiligheid

Het steunpunt Externe Veiligheid Groningen gaat in een e-mail in op enkele risicoberekeningen die zijn uitgevoerd en voortvloeien uit de inventarisatie, die eind november 2012 is opgesteld.

Daarnaast worden er enkele opmerkingen gemaakt over de toelichting en de verbeelding. Eventuele opmerkingen over de planregels en de verbeelding worden in een later stadium toegevoegd.

Conclusie is dat de hoogte van het groepsrisico, met uitzondering van de aardgascondensaatleiding, niet opnieuw berekend hoeft te worden. Er kan gebruik worden gemaakt van recent uitgevoerde berekeningen. Voor de aardgascondensaatleiding voert de NAM een berekening uit. De toelichting dient op een aantal punten te worden aangepast.

Reactie

De conclusies over de risicoberekeningen worden in de **toelichting** verwerkt. De bijlagen worden als bijlage bij de toelichting in het bestemmingsplan opgenomen.

De tekstuele opmerkingen over de toelichting worden in de **toelichting** doorgevoerd.

Op de **verbeelding** wordt de 10-6 contour van twee leidingen ten noorden van de NAM-locatie Uiterburen toegevoegd. De verantwoording van het groepsrisico wordt aangepast aan de hand van de berekeningen zoals die door de NAM zijn uitgevoerd en aan de **toelichting** toegevoegd.

7. LTO Noord b.v.

-netto bouwvlak

LTO Noord (hierna LTO) pleit voor een netto bouwvlak zodat de ruimte binnen het bouwvlak gebruikt kan worden voor de agrarische bebouwing. Hiermee kan rekening worden gehouden door geen bouwvlak te leggen voor bijv. agrarische bebouwing.

Reactie

Bij de situering van de agrarische bouwvlakken is hiermee rekening gehouden. Overigens is –voorafgaande aan de tervisielegging van het voorontwerp – de landbouwsector gevraagd om aan te geven hoe het bouwvlak moest worden gesitueerd. Hiervan is op grote schaal gebruik gemaakt.

-overige andere bouwwerken (oppervlakte mestilo's en –mestbassin)

In artikel 3.2.2.b is bepaald dat de oppervlakte van een mestilo en een mestbassin, ter plaatse van de aanduidingen “specifieke vorm van mestopslag – mestbassin” en “specifieke vorm van mestopslag – mestbassin” ten hoogste 120 m² mag bedragen. LTO wijst er op dat die oppervlakte van een mestilo en mestbassin van 120 m² is te laag, in de praktijk zal dit tussen de 750 m²-800 m² liggen, de oppervlakte van een mestbassin komt vaak niet over de 750 m².

Reactie

De opmerking van LTO is correct. De genoemde oppervlakte wordt gewijzigd in 800 m², met daaraan toegevoegd de bepaling “tenzij groter indien de oppervlakte meer dan 800 m² bedraagt”. De bewuste **planregel** wordt aangepast.

-mestopslag (op veldkavels)

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in 3.4. onder c in die zin dat gronden en bouwwerken buiten het bouwvlak worden gebruikt voor het opslaan van mest in de vorm van een mestzak, foliebassin of een naar de aard daarmee gelijk te stellen mestopslag ten behoeve van het eigen bedrijfsmatige gebruik, mits de oppervlakte van een mestzak, foliebassin of een naar de aard daarmee gelijk te stellen mestopslag, inclusief de al dan niet aanwezige opstaande randen, ten hoogste 150 m² zal bedragen; Ook hier geldt dat ondernemers voor mestbassins vaak tot hooguit 750 m² en maximaal 2.500 m³ aanvragen.

Reactie

Wat betreft deze reactie verwijzen wij naar de reactie bij de provincie Groningen op dit punt. Daarbij is aangegeven dat er nog geen nadere regels c.q. bestuursovereenkomst met de provincie zijn vastgesteld, reden om de **planregel** voor de mestopslag op veldkavels te schrappen.

-afwijkende bouwvorm waardevolle hoofdvorm

- LTO Noord heeft de voorkeur bij die panden die als karakteristiek worden aangewezen (en waarvoor de eigenaren voor de sloop een vergunning nodig zijn), als compensatie functieverruiming, een fonds voor een bijdrage in het onderhoud van deze panden en of compensatie in bouwvlakgrootte (indien de aanwijzing als “karakteristiek” de situering en logistieke mogelijk suboptimale lijnen van deze bestaande gebouwen t.o.v. dit gebouw en/of nieuwbouw niet bevordert) mogelijk te maken. Behoort dit tot de mogelijkheden?
- Verder wordt gevraagd om de bewoners van de als karakteristieke aangewezen panden daarvan bij voorkeur via een brief op de hoogte te stellen. LTO Noord verzoekt daarnaast bij de vaststelling van de lijst met karakteristieke gebouwen in gesprek met de eigenaar te komen (proces) en niet alleen een foto vanaf de weg te nemen voor de vaststelling of een pand wel of niet als karakteristiek kan worden aangemerkt. Dit omdat in sommige gevallen alleen de gevel van het gebouw nog karakteristiek is en de rest van het gebouw niet.
- Kan de bestemming “karakteristieke” ook alleen op VAB en niet op bestaande agrarische geleegd worden?

Reactie

- Alle agrarische percelen hebben een netto bouwvlak van 1 ha, dan wel groter indien sprake is van een vergunde situatie. In de meeste gevallen is nog voldoende ruimte voor ontwikkelingsruimte voor die agrariërs, wiens boerderijpand als “karakteristiek” is aangewezen. Er wordt geen aanleiding gezien om compensatie in extra bouwvlak toe te kennen. Er is geen bestuurlijk draagvlak voor het opstellen van een fonds voor een bijdrage in het onderhoud van de met “karakteristiek” aangewezen panden.
- De bewoners van de met “karakteristiek” aangewezen panden, waaronder agrarische boerderijen, zijn in het recente verleden al geïnformeerd over het proces om te komen tot een lijst met beeldbepalende panden. Daarbij hebben zij ook een zogenaamde redengevende omschrijving ontvangen van hun perceel. Daarin zijn de criteria en de omstandigheden genoemd waarom dat pand als “beeldbepalend” is aangewezen. Bij die aanwijzing gaat het echter alleen om de buitenkant van het gebouw.
- De bepaling van de beeldbepalende panden en de aanwijzing “karakteristiek” kan niet worden beperkt tot zogenaamde Vrijgekomen Agrarische Bebouwing (VAB). Het gaat om het uiterlijk van het pand. Daarbij is het niet relevant of dat pand wel of niet meer agrarisch in gebruik is.

-bestemmingsomschrijving Bos

LTO Noord informeert haar leden of het bos is aangelegd via de subsidieregeling tijdelijk bos op agrarische gronden of niet. Deze subsidieregeling kent een einddatum en nadien moet het bos (conform de subsidievoorwaarden) worden gekapt. Gevraagd wordt om -indien sprake is van tijdelijk bos- de eigenaar in kennis te stellen. Dit om te voorkomen dat het tijdelijk bos qua bestemming omgezet wordt in permanent bos in bijvoorbeeld een open landschap waar dat niet de bedoeling is geweest.

Reactie

De gemeente is van mening dat het in de eerste plaats de verantwoordelijkheid is van iedere eigenaar van een perceel met daarop tijdelijk bos om te bezien in hoeverre hun perceel op de juiste wijze is bestemd. Wij zullen dan ook niet de eigenaren van tijdelijk bos informeren.

Wel is het zo, dat bij het bestemmen van de gronden met Bos en/of Groen de gemeente zich heeft gebaseerd op de vigerende plannen en de kaarten van de verordening. Voor zover kan worden nagegaan zijn er geen gronden met Bos en/of Groen bestemd, die zijn belegd met “tijdelijk” bos.

- bestemmingsomschrijving Groen

LTO Noord verzoekt de gemeente de bestemming Groen op juistheid (eigendomssituatie) te controleren. Dit om te voorkomen dat gronden die in eigendom zijn van agrariërs per abuis de bestemming groen krijgen.

Reactie

De inventarisatie is uitgevoerd. Geen van de gronden met de bestemming Groen is in eigendom van agrariërs.

- bestemmingsomschrijving Natuur

LTO Noord verzoekt de gemeente de bestemming Natuur op juistheid (eigendomssituatie) te controleren. Dit om te voorkomen dat gronden die in eigendom zijn van agrariër per abuis de bestemming natuur krijgen.

Reactie

De inventarisatie is uitgevoerd. Geen van de gronden met de bestemming Natuur is in eigendom van agrariërs.

- bestemmingsomschrijving Waarde – Archeologie 3

LTO Noord pleit ervoor aan te sluiten bij de in nagenoeg alle Groningse gemeenten toegepaste vrijstellingsdiepte van 45 cm in plaats van de beschreven 40 cm.

Reactie

De **planregel** (artikel 39) wordt aangepast door de vrijstellingsdiepte te wijzigen in 45 cm.

- bestemmingsomschrijving Waarde – Open gebied

Bedrijfsmatige opgaande fruitteelt (= boomgaard) mag niet in het open landschap, maar eventueel wel in of buiten de bosontwikkelingszones. LTO Noord verzoekt de gemeente aan te sluiten bij het Provinciaal beleid.

Reactie

Met het opnemen van artikel 43.2 (specifieke gebruiksregels in open gebied) voldoet de gemeente aan het bepaalde in artikel 4.36 van de verordening. In dat artikel wordt bepaald dat een bestemmingsplan regels stelt ter bescherming van de landschappelijke openheid. Voor gronden, niet zijnde open gebied, is in artikel 3.5.5 bepaald dat met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de gebruiksregels in die zin dat gronden kunnen worden gebruikt voor sierteelt, fruitteelt, bosbouw, houtteelt of overige opgaande meerjarige teeltvormen.

8. Stichting Landschap Oldambt

-open landschap

De stichting constateert dat bij een aantal gebieden te weinig rekening is gehouden met vooral de specifieke waarden met betrekking tot de te handhaven c.q. na te streven openheid. Het gaat hier om de gebied van de Eekerpolder ten noorden van Meeden en het gebied ten oosten van de weg Zuidbroek – Noordbroek, ten noorden van de A7 en ten zuiden van de Scheemderstraat. Het gebied heeft een agrarische bestemming en zij stelt voor die te wijzigen in “agrarisches grootschalig open landschap”.

Reactie

Bij de aanwijzing van de gebieden met de dubbelbestemming “waarde - open gebied” is uitgegaan van de bestaande begrenzingen, zoals dit in het vigerende bestemmingsplan zijn opgenomen. Verder is gekeken naar de begrenzingen van het Provinciaal Omgevingsplan c.q. de Provinciale Omgevingsverordening. Het stuit evenwel niet op planologische bezwaren om de begrenzingen aan te passen. De door de stichting aangehaalde gebieden zijn qua openheid op gelijke hoogte te stellen met de al aangewezen gebieden. In het ontwerpplan worden op de **verbeelding** de door de stichting genoemde gebieden eveneens voorzien van een dubbelbestemming “waarde – open gebied”.

-“bosjesproject”

De stichting wijst er op dat zij bezig is met het treffen van voorbereidingen van het zogenaamde “bosjesproject”. Hierbij wordt in overleg met betrokkenen voorgesteld om “het uitzicht en de openheid belemmerende” bosjes en beplantingen in open gebieden te verwijderen of om te vormen.

Reactie

Ter verwijdering c.q. om te vormen bosjes en beplantingen wordt in de **planregels** bij de bestemmingen Bos en Groen een regeling opgenomen.

9. Brandweer, Regio Groningen

-verantwoording groepsrisico

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door diverse risicobronnen, zoals stations van Gasunie, een spoortracé, vaarwegen A.G.Wildervanckkanaal, diverse hogedruk aardgas(condensaat)-transportleidingen en een aantal NAM-lokaties. De personendichtheden in de invloedsgebieden van deze risicobronnen zijn laag. Het plangebied ligt in het invloedsgebied van deze risicobronnen. Hierdoor is verantwoording van het groepsrisico's noodzakelijk.

Reactie

In de **toelichting** vindt een verantwoording van het groepsrisico plaats.

-buisleidingen

Ten aanzien van de buisleidingen in en om het plangebied wordt opgemerkt, dat deze niet geïnventariseerd of beschreven zijn. Geadviseerd wordt om de buisleidingen in en om het plangebied te inventariseren, te beschrijven in de toelichting en de relevante buisleidingen op te nemen in de verbeelding van het bestemmingsplan.

Reactie

In de **toelichting** wordt aandacht geschonken aan de inventarisatie van de buisleidingen en op de **verbeelding** worden de relevante buisleidingen opgenomen.

-externe veiligheidsparagraaf

In de externe veiligheidsparagraaf wordt ingegaan op de resultaten van de risicoberekeningen, maar de berekeningen en de uitkomsten (weergaven van het groepsrisico) ontbreken. Geadviseerd wordt om de risicoberekeningen toe te voegen als bijlagen en de uitkomsten in de externe veiligheidsparagraaf op te nemen.

Reactie

De risicoberekeningen worden aan de bijlagen van de **toelichting** toegevoegd en de uitkomsten verwerkt in de externe veiligheidsparagraaf van de **toelichting**.

-bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid

De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken onderdeel uit van de verantwoording. Uit de beoordeling van de bestrijdbaarheid blijkt, dat de bluswatervoorzieningen beperkt zijn. Dit betreft een bestaande situatie. Het aspect bestrijdbaarheid geeft daarom geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Ten aanzien van het aspect zelfredzaamheid wordt geadviseerd om de bevolking bij een ramp ook op een andere wijze te alarmeren (radio, NL-Alert, televisie, geluidswagen, enz.)

Reactie

Het advies over de zelfredzaamheid wordt aangenomen en uitgevoerd. In de **toelichting** wordt dit opgenomen.

-advies brandweer vertalen in externe veiligheidsparagraaf

Gevraagd wordt het advies van de brandweer te vertalen naar de externe veiligheidsparagraaf en mee te laten wegen in de verantwoording van het groepsrisico.

Reactie

Het advies en de verantwoording wordt in de paragraaf verwerkt. Het advies van de Brandweer wordt als bijlage bij de toelichting gevoegd.

10. Gemeente Veendam

Gemeld wordt dat het bestemmingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van op- of aanmerkingen.

Reactie

De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

11. Gemeente Pekela

Gemeld wordt dat het bestemmingsplan geen aanleiding geeft tot het maken van op- of aanmerkingen.

Reactie

De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Muntendam, juni 2013

Ruimte / RH